

Magazín EU

Nemůžeme uprostřed Evropy zůstat sami

V sérii rozhovorů o vstupu do Evropské unie se známými osobnostmi Vám tentokrát přinášíme názory populárního moderátora a člena slavné hudební rodiny Marka Ebena. Co si myslí o naší budoucnosti v Evropě oblíbený držitel televizního ocenění TýTý?

Měli bychom podle vás vstoupit do Evropské unie? Je to pro nás výhodné?

Osobně si myslím, že nám nic jiného nezbyvá. Nejsme Norové, kteří leží na hektolitrech ropy. Nejsme Švýcaři, jejichž kapitál a příjmy z turistického ruchu jsou tak velké, že si mohou dovolit stát jenom na vlastních nohou. (Pozn. red.: Norsko a Švýcarsko nejsou členy EU). Představa, že budeme tvořit desetimiliónový ostrůvek v srdci sjednocené Evropy, který bude dělat ramena a tvrdit, že Evropu nepotřebuje, je podle mne naivní.

Můžeme si členstvím v EU polepšit?

Řekl bych, že ano, protože Češi jsou velmi šikovní. Vidím to třeba na mých kamarádech, kteří žijí v Americe. Ti, co chtějí pracovat, všichni pracují a jsou většinou ve svém oboru velmi úspěšní. Myslím, že trh EU, který se nám otevře, by pro českou podnikavost mohl být přínosný. Také cestování by mělo být pohodlnější, už jen proto, že odpadne výměna peněz. Ne, že by se mi po koruně nestýskalo, ale strašně mě překvapilo, jak rychle se s přijetím eura vyrovnali třeba Francouzi a Němci, kteří měli k hrdosti na marku či frank jistě ještě lepší důvody.

Nebojíte se, že bychom se mohli ve velké Evropě úplně rozplynout a ztratit svou národní identitu?

No, nepohltilo nás Rakousko-Uhersko, nepohltí nás východní blok. Myslím, že i když nám třeba Brusel bude diktovat, tak to nebude takový diktát jako z Moskvy. Češi nejsou národ, který by se jen tak někde rozpustil. Spíš bych věřil, že by Češi mohli začít lehce rozpouštět Evropskou unii...

Sledoval jste naše vyjednávání o členství v EU? Co říkáte dojednaným podmínkám?

To si vůbec netroufám posuzovat, protože tomu rozumím jako koza petrželi. Nejsem schopný posoudit ty makroekonomické souvislosti, to dojednané množství peněz. Nevím, jestli stačí 20 miliard, 40 miliard, nebo 400 miliard. To musí posuzovat ekonomové, kteří rozumí rozpočtu a potřebám

Marek Eben je již po řadu let jedním z nejvyhledávanějších českých moderátorů

své země. Doufám, že to nebudou podmínky potupné.

Očekáváte od vstupu do EU kromě finanční pomoci ještě něco jiného?

Od členství v EU si slibuji zlepšení jedné velmi důležité věci, která se mi zdá být jednou z největších bolestí tohoto státu, a to je právo. Nevymahatelnost práva. České zákony, kde všechno projde. Zkrachovalé banky, jejichž představenstvo volně pobíhá na svobodě a směje se. (Pokračování na str. 4)

Češi posílají nejvíce esemesek v Evropě

Země	SMS na uživatele měsíčně
Česká republika	46
Švédsko*	41
Dánsko*	38
Nizozemí*	37
Rakousko*	35
Belgie*	34
Portugalsko*	33
Finsko*	31
Velká Británie*	30
Itálie*	28

* Členské země EU

Zdroj: Mobilní operátoři, Asociace GSM, EMC WCDB, Strategy Analytics
Údaje z druhé poloviny 2001 a první poloviny 2002.

V Kodani skončila jednání o našem vstupu do EU i spory o peníze

Měl to být napínavý summit a toto očekávání splnil. Jako vždy, když jde v Evropské unii o peníze, i v pátek 13. prosince 2002 se rozehrálo v dánském hlavním městě drama. Jeho důležitým aktérem byl také český premiér Vladimír Špidla, který se stejně jako státníci ostatních kandidátských států snažil pro svou zemi vyjednat lepší finanční podmínky budoucího členství.

I přes původní nechuť státy evropské patnáctky nakonec ustoupily a k dosavadnímu finančnímu balíčku pro kandidáty přidaly 400 miliónů eur. Celkové „investice“ Unie do nováčků na příští tři roky vyšplhaly na 40,8 miliard, zatímco jejich odvody budou činit zhruba 15 miliard. Česká republika tak může od EU čekat v letech po

Český premiér Vladimír Špidla (vlevo) a předseda Evropské komise Romano Prodi se kvůli členství ČR v Unii sešli mnohokrát

vstupu zhruba 647 miliónů eur ve formě kompenzačních plateb, tedy „peněz na ruku“, dalších sto miliónů jí Unie převede ze strukturálních fondů. (Pokračování na str. 3)

Evropská unie chce přispět k rozvoji českého zemědělství

Na kodaňském summitu byla mj. uzavřena jednání o kapitole zemědělství. Čeští vyjednavatelé se dohodli s představiteli Evropské unie na takových číslech, která zachovají současný rozměr zemědělství a nadále budou podporovat jeho rozkvět. Ten nebude spočívat ve zbytečném zvyšování výroby, ale ve zkvalitňování potravin, a především bude napomáhat rozvoji venkova. Jak tedy dopadly dvě nejcitlivější otázky – kvóty a přímé platby? Je nutné poznamenat, že kvóty samozřejmě existují

Komisař EU pro zemědělství Franz Fischler měl na svém stole asi nejvíce požadavků kandidátských zemí

po celé Unii a mezi českými sedláky a třeba italskými zemědělci nebude žádný rozdíl. Kvóty byly stanoveny tak, aby zohledňovaly národní odlišnosti. Například u masných krav byla dohodnuta kvóta 90,300 kusů, což téměř odpovídá současnému počtu. Mnozí lidé si myslí, že krávy nad rámec této kvóty budou muset být poraženy. To je však pouze další z mýtů o EU. Tato kvóta pouze udává počet krav, které budou dotovány. U ostatních komodit je tomu podobně. Co se týče přímých plateb, jednání dopadla pro české farmáře lépe, než mohl kdokoli předpokládat. Nakonec získají až 55 % přímých plateb! A to platí pro rok 2004; v dalším roce získají až 60 %, a v roce 2006 dokonce 65 %. Tak například, po vstupu se dá očekávat postupný nárůst ceny u pšenice, a to až na 3500 Kč za tunu. Zemědělec, který sklídí čtyři tuny z hektaru, vydělá až 4000 Kč. Na každou tunu pšenice dostane přímou platbu ve výši 1070 Kč a hektar mu tedy vyneší dalších 4000 Kč navíc. Dohromady tedy 8000 Kč, což je asi o 3500 Kč víc než dnes. A to není zanedbatelný rozdíl. (Ivi)

Naším úkolem je informovat

Po úspěšném dokončení jednání o vstupu do EU na prosincovém summitu v Kodani je naším prvořadým úkolem informovat veřejnost o nových příležitostech vyplývajících z členství v EU.

Foto: Archiv DEK ČR

Během minulého roku jsem navštívil všechna krajská města v ČR a při rozhovorech s občany vyslechl řadu otázek. Hovořil jsem se zástupci krajů, debatoval s odbory a pracujícími, se seniory, se studenty, s každým, koho přístoupení k EU zajímá.

Letos 15. a 16. června 2003 využijí čeští občané svého práva hlasovat o vstupu do EU v referendu. Proto je třeba, aby dostali veškeré potřebné informace. Od roku 2000 Evropská komise poskytuje veřejnosti informace prostřednictvím Informačního centra EU, na internetu, v publikacích, v tisku, na veřejných debatách a dalšími způsoby.

Ve zbývajícím čase do referenda učiním já sám a moji spolupracovníci maximum pro doplnění úsilí českých úřadů a nejrůznějších občanských sdružení, které poskytují spolehlivé informace české veřejnosti.

Máte-li o informace o EU zájem, obraťte se prosím na naše Informační centrum EU v Rytířské 31, Praha 1 (info@iceu.cz).

Ramiro Cibrián

Velvyslanec Evropské komise v ČR

Co si myslí o informování Čechů o EU občané?

Zeptali jsme lidí, kteří v Plzni navštívili informační stánek Delegace Evropské komise:

1. Co si myslíte o tom, jak zde Evropská komise informuje o Evropské unii?
2. Zdá se vám dnešní akce přínosná?
3. Jakými jinými způsoby byste si přáli být informováni o Evropské unii?

Kateřina Bártová, 27 let, výtvarnice.

Určitě je dobré, že Evropská komise uspořádala tuto akci. Pokud mohu srovnávat s Irskem, kde se svým partnerem žiji, řekla bych, že informovanost v době vstupu zde byla podle mých informací zhruba na stejné úrovni. Médium, které má pro občany největší váhu, je bezesporu televize. Vítám diskusní pořady, které vysvětlují přirozenou formou dopady na obyčejné lidi. Z toho důvodu je třeba volit konkrétní témata a jasné formulace.

Ing. Jaroslav Tuháček, 65 let, pracující důchodce - podnikatel.

O Evropské unii nás informují sdělovací prostředky neobjektivně. Proto je dobré, když se uspořádají akce, jako je tato. Lidé mají možnost

diskutovat, vybrat si materiály, které je zajímají. Pořád je málo informací, které lidé skutečně potřebují. Je třeba znát podmínky pro jedince, zamýšlet se nad národnostními otázkami, ekologií, zahraniční politikou. Nutné je vypracovat přehledy, analýzy a prognózy u jednotlivých profesí po vstupu do EU. A nezaměřovat nevýhody. Dobré je sledovat jak aspekt společenský, tak také výhody pro tzv. obyčejné lidi.

Jakub Kuneš, 15 let, student.

Ta akce je super. Něco vím ze školy, ale tady mám možnost posbírat celou řadu písemných materiálů a mohu dostat horký čaj. Vše si podrobně prostuduji - měli bychom psát o Evropské unii referát a teď mám materiály ke studiu. Jinak sbírám informace z internetu a také doma se o EU mluvím.

Nic nepostrádám, mám možnost se kdykoli zeptat.

Pavel Kopecký, 27 let, pracující u strojírenské firmy. Akce na mě působí sympaticky. Konečně je tady dostatek informací. Donedávna tomu tak nebylo a řada lidí o Evropské unii nic neví. Nutné je ale dodat, že informace by měly být psány srozumitelně, aby tomu rozuměli všichni bez rozdílu. Vše by se mělo točit okolo života běžného člověka. I když nejlepší formou informování je stále televize, akce jako je tato jsou také dobré, lidé potřebují mezi sebou diskutovat.

Pavel Vaňák, 42 let, ekonom.

Je to určitě dobrá forma informování veřejnosti, ostatně jakákoli forma je dobrá, protože informace jsou potřebné. Tím nechci říci, že je jich málo, ale každou pozitivní novinku, která se týká vstupu do Evropské unie, vítám. To, co je zde, myslím, zajme. Hned vedle by mohl stát stánek odpůrců vstupu do Evropské unie, abychom měli srovnání.

(ks)

Vstup do Evropské unie znamenal pro Španělsko historický zlom

Tance plné vášně v rytmu kastanět, emocemi diváků ovládaná aréna, v jejímž středu stojí toreador a vybízí rudým šátkem k útoku býka. Olivy, pomeranče. Dovolena na Kanárských ostrovech, zlaté pláže pokryté barevnými slunečníky. A také možnost platit eurem, upravené silnice a stále sílící ekonomika. To vše je Španělsko.

Ne vždy ale byla situace na Pyrenejském poloostrově tak růžová. Život Španělů se výrazně zlepšil až po vstupu této konstituční monarchie do Evropské unie v roce 1986 a posléze v devadesátých letech. Podobně jako o pět let dříve Řecko, i Španělsko mělo zájem o podporu rozvoje infrastruktury z bruselských strukturálních fondů. Za přispění Evrop-

I po vstupu do EU si Španělsko zachovalo své typické tradice, včetně zápasů s býky

ní sítě. Fungující dopravní infrastruktura se stala důležitým impulsem pro růst ekonomiky – nejen že byla uspokojena rostoucí potřeba přepravy, zrychlena komunikace mezi španělskými regiony či zpřístupněny regiony se špatnou dopravní dostupností, ale také bylo vytvořeno několik desítek tisíc nových přechodných pracovních míst.

Vstupem do Unie se Španělsko stalo pro členské země, zejména Francii a Itálii, obchodním, průmyslovým a zemědělským konkurentem. I proto museli Španělé souhlasit například se zavedením přechodného období pro volný pohyb pracovních sil na 7 až 10 let. Obavy ze zaplavení pracovního trhu členskými zeměmi pracovníky ze Španělska se však nenaplnily, naopak – Španělé, kteří již před vstupem do EU pracovali v zahraničí, se vraceli zpět do vlasti, a tak bylo přechodné období později zkráceno.

Vstup do EU znamenal pro Španělsko nejen otevření ekonomiky, modernizaci průmyslové základny a rozvoj infrastruktury, ale přinesl zlepšení i v oblasti zemědělství, kdy vzrostl vývoz ovoce, zeleniny, olivového oleje a vína. (twf)

Po vstupu do EU posílil ve Španělsku i turistický ruch. Velkému zájmu se těší například Královský palác v Madridu

ského fondu pro regionální rozvoj mohlo Španělsko například reagovat na náročnou situaci, kterou počátkem 90. let přineslo dokončování jednotného trhu, uspořádat světovou výstavu v Seville nebo olympijské hry v Barceloně. Madrid byl nominován na hlavní město evropské kultury, došlo k vytvoření nové funkční silnič-

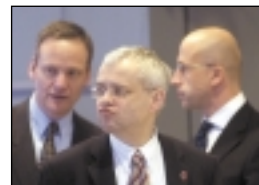
V Kodani skončila jednání o našem...

(Pokračování ze str. 1)

Zároveň se české straně povedlo dohodnout navýšení přímých zemědělských podpor z Bruselu tak, že podle propočtů české vlády budou farmáři konkurenceschopní na jednotném vnitřním trhu Unie.

V Kodani skončily také čtyři roky úporných jednání, která měla přímý dopad na život lidí a budou ovlivňovat život každého jedince. Češi vyjednali spoustu výhodných přechodných období, po která nebudou muset unijní legislativu plnit bezezbytku, místy ale museli přistoupit také na podmínky EU. V některých členských zemích se tak Češi nebudou moci pět až sedm let volně ucházet o pracovní místa, zákaz ale neplatí např. v Nizozemsku, Irsku, Dánsku, Švédsku a v Británii. Na druhé straně čeští vyjednávači vydobyli sedmileté omezení volného prodeje zemědělské půdy cizincům z EU; po dobu pěti let si nebudou moci volně kupovat ani byty a rekreační objekty, pokud nebudou jejich hlavním bydlištěm.

Také zlepšování životního prostředí v Česku by bylo

Hlavními hráči za českou stranu byli v Kodani ministr zahraničí Cyril Svoboda, premiér Vladimír Špidla a státní tajemník pro evropské záležitosti Pavel Telička

mnohem pomalejší nebýt snah o vstup do EU a peněz z programů Phare, ISPA či úvěrů Evropské investiční banky.

Na plné zapojení do EU si Češi počkají ještě rok a něco; termín je stanoven na 1. května 2004. Do té doby bude třeba ještě dokončit Smlouvu o přistoupení, společnou pro všechny vstupující země; šéfové 25 současných a budoucích členských států ji podepíší slavnostně v Aténách 16. dubna 2003. Zhruba rok je vyčleněn na její ratifikaci všemi parlamenty. Hlavní slovo však budou mít občané, referendum o vstupu do Unie proběhne v ČR v červnu tohoto roku.

Karel Barták, ČTK

Po našem vstupu do Unie se ceny v zásadě nezmění

Stačí můj plat na zaplacení nájmu? Podráží oblečení? Běžné otázky. Kdo si myslí, že po vstupu do EU u nás všechno podráží, ten se mýlí. Některé ceny se po vstupu do EU skutečně mohou poněkud zvýšit – například vybrané potraviny v důsledku Společné zemědělské politiky nebo telekomunikační poplatky v důsledku nárůstu DPH. Jiné ale naopak klesnou, protože se nebudou platit cla a na trhu bude větší konkurence. Navíc, u mnoha výrobků, jako jsou např. ovoce, zelenina nebo jogurty, jsou české ceny s evropskými srovnatelné již dnes. V mnoha případech, třeba u elektroniky, jsou dokonce

Zvyšování cen po vstupu do EU se Češi bát nemusí

vyšší. Spolu s cenami porostou pravděpodobně i příjmy obyvatelstva, které budou vyšší životní náklady vyrovnávat.

Razantní zdražování nezaznamenaly po vstupu do Unie ani jiné země, jediný výkyv zasáhl peněženky občanů některých zemí EU po zavedení eura, protože obchodníci začali zaokrouhlovat přepočítávané ceny směrem nahoru. Češi ale zatím z ničeho podobného mít obavy nemusí, euro u nás nebude platit dřív než za pět až sedm let. (kam)

Součástí prosincových vánočních trhů v Plzni byl i informační stánek Delegace Evropské komise, kde lidé diskutovali o vstupu do Evropské unie a brali si informační materiály

Nemůžeme uprostřed Evropy...

Foto: ČTK

Svůj inteligentní humor prodává Marek Eben jako herec a moderátor, ale nezapře v sobě ani muzikanta. Radu písniček nejen nazpíval, složil k nim také text a hudbu

(Pokračování ze str. 1)

To jsou věci, které, jak doufám, už u nás jako v členském státu EU nebudou možné.

Po vstupu do EU ještě nebudeme moci po dobu minimálně dvou a maximálně sedmi let pracovat v některých členských zemích. Vadí vám to?

Tu dobu bych samozřejmě rád viděl co nejkratší. Sedm let, to je spousta času, kdy se dá obsadit řada důležitých míst. A představa, že oni budou mít

přístup k nám a my k nim ne, ta mě moc neblaží. Na druhé straně je naší obrovskou výhodou jazyk. Naštěstí máme 7 pádů, složité časování sloves a měkké i a tvrdé y. To je taková hráz, takový nárazník, který příliv zahraničních sil do značné míry limituje. Samozřejmě ne v případě, že to jsou lidé, kteří přijdou klást cihly. Ale ti už tu stejně jsou a jak je vidět, tak ukrajinský dělník nikomu nevadí, protože, jak se zdá, naši lidé o takovou práci příliš nestojí a jsou rádi, že ji přijedou udělat lidé z venku.

Podle čeho se budete rozhodovat v červnovém referendu o vstupu do EU?

Jsem už rozhodnutý dávno. Já si prostě neumím představit, jak by mohl fungovat nezávislý stát s deseti milióny lidí uprostřed sjednocené a propojené Evropy. Obávám se, že je nás málo a budou s námi trochu cvičit, ať budeme v Unii nebo ne. Myslím ale, že to bude horší, když v Unii nebudeme.

(klv)

Fond solidarity EU pomáhá i České republice

V nouzi poznáš přítele. Pravdivost tohoto rčení potvrdilo i celoevropské úsilí pomoci Čechům po záplavách v srpnu 2002. Kromě toho, že několik států přispěchovalo s okamžitou technickou i personální pomocí, Evropská unie zřídila takřka okamžitě Fond solidarity. Ten poskytoval finanční pomoc nejen v případě loňských povodní, ale bude ji poskytovat i při dalších pohromách a katastrofách, které se v Evropě vyskytnou. Fond solidarity mohou rovnoprávně využívat jak současné členské státy, tak i budoucí členové EU.

Česká republika bude z Fondu solidarity čerpat jako jedna z prvních, a to prostředky ve výši 4 miliardy korun. Peníze mohou Češi využít například na obnovu infrastruktury či na vyčištění oblastí postižených katastrofou. Fond má celkový roční rozpočet 1 miliardu euro (přes 30 miliard korun) a kromě nás fond v tuto chvíli využívají k odstranění loňských povodňových škod také Němci, Rakušané a Francouzi. Za správu fondu nese odpovědnost Evropská komise. Aby bylo zajištěno, že fond bude dostupný kdykoliv v průběhu roku, mělo by vždy být ještě k 1. říjnu k dispozici 250 milionů euro, tedy čtvrtina jeho ročního objemu.

(kam)

Foto: ČTK

Na odstraňování loňských povodňových škod přispívá i Fond solidarity

Výherci prosincové soutěže

SOUTĚŽ! V minulém čísle jsme Vás vyzvali, abyste zkusili nakreslit typickou vlastnost, kterou podle Vás přinesou po vstupu do Evropské unie obyvatelé České republiky. Z více než stovky došlých příspěvků vybrala porota jako nejlepší obrázek paní Iva Valocké z Nebušic, kterou pozveme k návštěvě Delegace Evropské komise v Praze a k setkání s jejím velvyslancem Ramírem Cibriánem. Otiskujeme ještě další obrázky z první patnáctky, všechny se nám sem bohužel z prostorových důvodů nevešly, jejich autoři ale samozřejmě slíbenou odměnu dostanou. Mnoho kreseb bylo veselých, řada naopak zdůrazňovala vlastnosti špatné. Takže správný Evropan, pocházející z České republiky, by podle našich čtenářů měl být:

Vítězný příspěvek

Iva Valocká, Nebušice

Seriozní jako Čech

Poctivý jako Čech

Lenka Novotná
Sobotovice

Sebevědomý jako Čech

Bohumír Večerek
Nový Jičín

Přejícný jako Čech

Eva Kolářová
Bruntál

Šikovný jako Čech

Štěpán Povondra
Kladno

Se vším spokojený jako Čech

Alena Mazancova
Klatovy

Magazín EU vydává Delegace Evropské komise v České republice. Další informace o Evropské unii naleznete na internetové stránce www.evropska-unie.cz nebo můžete navštívit Informační centrum Evropské unie při Delegaci Evropské komise v Rytiřské ulici 31, v Praze 1. Informace můžete získat tamtéž na telefonním čísle 221610142 nebo na e-mailu info@iceu.cz

